

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS
BETÄNKANDE nr 15/1987-88 med an-
ledning av ltm Göran Bengtz m.fl.
hemställningsmotion till landskaps-
styrelsen om tillsättande av en arbets-
grupp för att utarbeta en landskapslag
om lantbruksförhandlingar.

Landstinget har den 4 december 1987 inbegärt lag- och ekonomiutskottets yttrande över nämnda motion. Utskottet, som i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Olof Salmén och ordföranden för Ålands Producentförbund Göran Helling får i anledning härav anföra följande.

I motionen sägs att jordbrukarna på Åland representeras av Ålands Producentförbund via Svenska lantbruksproducenternas centralförbund i de riksomfattande lantbruksprisförhandlingarna och det s.k. lantbruksprisavtalet blir gällande också på Åland emedan landskapet inte har lagstiftningsbehörighet på stora delar av området. I förslaget till ny självstyrelselag sägs att landskapsstyrelsen jämte statsrådet skall delta i lantbruksprisförhandlingarna och eftersom stor förvirring redan idag, enligt motinärernas mening, råder beträffande jordbrukarnas rättigheter föreslås i motionen att en arbetsgrupp med representanter för landskapsstyrelsen och Ålands Producentförbund tillsätts med uppdrag att utarbeta en landskapslag om hur lantbruksförhandlingar skall ske mellan berörda parter.

Lag- och ekonomiutskottet konstaterar att lagstiftningsbehörigheten beträffande idkande av jordbruk, skogsbruk och jordbrukets övriga binäringar enligt gällande självstyrelselag tillkommer landskapet medan inkomst- och prispolitiska frågor i samband med jordbruksnäringen anses höra till rikets behörighetsområde liksom främjandet av exporten av lantbruksprodukter. I förslaget till ny självstyrelselag föreslås en viss utvidgning av landskapets behörighetsområde så att lagstiftningen om jord- och skogsbruk i sin helhet med undantag för "priset på lantbruks- och fiskeriprodukter" och "främjande av exporten av lantbruksprodukter" skall höra till landskapets behörighetsområde.

Eftersom behörigheten i fråga om jordbruket är delad mellan riket och landskapet blir det s.k. lantbruksprisavtalet inte automatiskt i sin helhet gällande i landskapet utan ett visst utrymme finns för förhandlingar mellan Ålands landskapsstyrelse och åländska producentorganisationer.

Eftersom regler som reglerar förhandlingarna saknas anser lag- och ekonomiutskottet att en utredning av det i motionen efterlysta typen vore till stor nytta speciellt inför en eventuell utökad behörighet i samband med den förestående revisionen av självstyrelselagen. En sådan utredning bör, enligt utskottets mening, i första hand ta sikte på förhållandena efter självstyrelselagsrevisionens genomförande men erfarenheterna från nu gällande regler och system bör givetvis tillvaratas. Utredningen bör företas av en arbetsgrupp med, såsom motionärerna föreslår, representanter för landskapsstyrelsen och Ålands Producentförbund och arbetsgruppen bör ha till uppgift att utarbeta ett förslag till ramlag för hur förhandlingarna skall försiggå och vilka områden förhandlingarna skall beröra.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet härmed vördsamt föreslå

att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om tillsättande av en arbetsgrupp för att utarbeta en landskapslag om lantbruksförhandlingar.

Mariehamn den 5 april 1988

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Ragnar Erlandsson
ordförande

Susanne Eriksson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Erlandsson, viceordföranden Hedman-Jaakkola samt ledamöterna Harry Eriksson, Holmberg och Göte Sundberg.